

Saksbehandlerrundskriv – Regionalt miljøtilskudd i jordbruket for Oslo og Viken – søknadsomgangen 2024

Saksbehandlerrundskrivet fra Statsforvalteren i Oslo og Viken (Akershus, Buskerud, Østfold) er et supplement til [Rundskriv 2024/17 Regionalt miljøtilskudd i jordbruket \(RMP\) – forvaltningsansvar og saksbehandling](#) fra Landbruksdirektoratet. Saksbehandlerrundskrivet utdyper det som er spesielt for Oslo og Viken (Akershus, Buskerud, Østfold). Dokumentene må derfor leses i sammenheng.

Viken leses: Akershus, Buskerud og Østfold.

Innhold

Saksbehandlerrundskriv – Regionalt miljøtilskudd i jordbruket for Oslo og Viken – søknadsomgangen 2024.....	1
Viktige datoer for dere i kommunal landbruksforvaltning.....	2
Endringer siden forrige søknadsomgang	2
Kommentarer til enkelte tiltak, spesielt for Oslo og Viken	2
Bruk av egenprodusert kompost	2
Temakart.....	3
Kartlag fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.....	3
Tilskudd til klimarådgiving	4
Klassifisering av arealer som ikke er jordsmonnkartlagte – Ingen jordarbeiding om høsten	5
Dispensasjoner.....	5
Klagebehandling	5
Søknader under registrering når reelle søknader er behandlet	5
Tiltakskoder og tiltaksnavn	6
Aktuelle lenker	7

Viktige datoer for dere i kommunal landbruksforvaltning

Dato	Oppgave
15. september 2024	Søknadsregistreringen åpner. Søkerne kan begynne å sende inn søknader.
15. oktober 2024	Søknadsfristen for å levere RMP- søknader er 15. oktober. Kommunen kan starte behandling av RMP- søknader etter 15. oktober. OBS: Fristen ble utsatt til 18. oktober på grunn av kapasitetsutfordringer i søknadssystemet.
29. oktober 2024	Siste frist for RMP-søker til å endre en søknad som allerede er sendt inn innen 15. oktober.
15. november 2024	Frist for søknad om tilskudd til drift av beitelag (OBB). Mottatte søknader kan behandles før søknadsfristen.
15. januar 2025	Kommunen skal ha behandlet (godkjent, avslått eller avvist) alle søknader om regionale miljøtilskudd innen 15. januar.
16. - 31.januar 2025	Kommunen skal ikke endre RMP eller OBB søknadene i denne perioden.
1. februar 2025	Kommunen kan oppdatere eventuelle avkortinger i tilskudd med utgangspunkt i endelige satser fra og med 1. februar.
14. februar 2025	Kommunen skal ha fattet endelig vedtak (attestering) i søknader om regionale miljøtilskudd
21. februar 2025	Frist for endring av kontonummer i Altinn.
13. mars 2025	Utbetalingsdato for hovedutbetalingen. Søkerne får pengene på konto.
31. mars 2025	Frist for kommunene til å gå igjennom søknader med status «under registrering av søker» inneværende søknadsomgang, og sende oversikt til Statsforvalteren over hvilke av disse som kan/skal slettes i eStil-RMP.

Det er svært viktig at dere overholder behandlingsfristen 15. januar, da dette har direkte innvirkning på de endelige satsene som vil gi grunnlag for utbetaling av tilskudd.

Endringer siden forrige søknadsomgang

- Blodkløver har blitt vurdert til å ha potensielt høy økologisk risiko for naturmangfold. Det er for 2024 gitt en generell dispensasjon fra kravet om å ikke benytte arten blodkløver med potensiell høy risiko for tiltaket "Soner for pollinerende insekter".
- Kombinasjonstabellen er tilbake.
- Veiledningmateriell for kompost er endret. Merk spesielt det om talle.
- Utvidet virkeområde for regionale miljøkrav.

Vi minner samtidig om endringen som kom i 2023 med tanke på innlevert søknad og trekk. Se [forskriften § 37 tredje og fjerde ledd](#).

Kommentarer til enkelte tiltak, spesielt for Oslo og Viken

Bruk av egenprodusert kompost

Hvordan skal kommunen kunne vurdere og kontrollere dette?

Dokumentkontroll av temperaturlogg, råvaredokument og oppskrift på komposteringsmetode som foretaket har brukt. Se maler i vedlegg til RMP veileder, s. 52-56.

Komposteringslogg:

- Sjekk oppleggingsdato vs. sprede dato. På generelt grunnlag er en kompost ikke ferdig omdannet før etter ca. 6 måneder fra oppleggingsdato.
- Kontroller at temperaturlogg er gjennomført flere ganger, helst 55-60 grader i tre dager, men minimum 50 grader.

Råvaredokument:

- Ved gårdsamarbeid – sjekk at andre part er oppgitt som mottaker/avsender med organisasjonsnummer
- En rimelighetskalkyle mellom oppgitt mengde/volum råmateriale og det som er oppgitt mengde spredd kompost. For eks.: 1 tonn kompost/dekar på et spredeareal om 300 dekar = 300 tonn ferdig kompost.

Temakart

Vi har utarbeidet ulike temakart som skal være til hjelp ved søknad om og saksbehandling av søknader om regionale miljøtilskudd. Disse er ikke i saksbehandlingssystemet (eStil-RMP) og vi har derfor lagt disse i [egen veileder kartapp](#). Nedenfor beskriver vi de ulike kartlagene Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har laget, og hvordan de er tenkt brukt i saksbehandlingen.

Kartlag fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Flomutsatte arealer

Det har i lang tid vært etterspørsel på et kartlag som viser flomutsatte arealer. I 2023 utarbeidet vi et kartlag som er en modellering basert på beregning av dreneringslinjer fra terrengmodell og teoretisk vannstandsstigning. For kvalitetssjekk er omsøkte arealer fra 2021 og 2022 tatt med inn i vurderingen av det endelige resultatet.

De flomutsatte arealer er modellerte data, og det vil derfor være en viss usikkerhet forbundet med arealene. Kartlaget skal derfor brukes som et veiledende hjelpemiddel, og er ment som hjelp i vurdering av om arealet er flomutsatt. Usikkerheten kan gå begge veier. Det forekommer antakelig ikke flom på alle angitte arealer, akkurat som det kan være flomutsatte arealer som ikke vises i kartlaget. I tilfeller hvor det er søkt om tilskudd for arealer som ligger utenfor de flomutsatte arealene, er det opp til kommunen å vurdere om arealet kan være flomutsatt.

Flomutsatte arealer viser flom i forbindelse med høy vannstand i vassdrag, og gjelder for ordningene § 19 Gras på arealer utsatt for flom og erosjon og § 20 Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer.

Arealer som har utfordringer med overvann på åkeren (dråg), det vil si omsøkte arealer som ligger langt fra de flomutsatte arealene, kan få tilskudd etter § 22 grasdekte vannveier og grasstriper i åker.

Kartlaget skal bare brukes i forbindelse med regionale miljøtilskudd og regionale miljøkrav i Oslo og Viken (Akershus, Buskerud og Østfold).

Raviner

Det er også et nytt kartlag for raviner. Metodene som er anvendt til kartleggingen er en kombinasjon av manuell digitalisering og automatisk maskingjenkjennelse av raviner. Da kartlaget i stor grad er resultatet av en modellering, vil det også her være en viss usikkerhet forbundet med ravinearealene. Hvis det søkes om tilskudd for et areal utenfor en kartlagt ravine, får kommunen vurdere om det er et ravinebeite. Det er nyttig å bytte kartlag i appen og slå på for eksempel bildelag, for å vurdere avgrensning av raviner.

Biologiske verdifulle arealer

Kartlaget Biologiske verdifulle arealer viser hvor det kan søkes om tilskudd til skjøtsel av biologisk verdifulle arealer (§11). Kartlaget er et utvalg av naturtyper fra NiN kartlegginger og DN håndbok 13 som er klippet til innmarksbeite (AR5). Kartlaget har to kategorier:

- Naturtyper som gir grunnlag for RMP (grønn)
- Naturtyper som i noen tilfeller gir grunnlag for RMP (gul)
Det er kommunen som med sin lokalkunnskap, må vurdere om disse naturtypene (gule) oppfyller kravene til beiting. I Miljødirektoratets naturbase finner du faktaark om naturtypen. Faktaarket kan gi en beskrivelse av om arealet bør beites av produksjonsdyr og dermed gi grunnlag for RMP.

Kartlaget for biologiske verdifulle arealer vil bli oppdatert før hver søknadsomgang åpner. Dette gjøres for å få inn ny kartlegging som kontinuerlig legges inn i naturtypedatabasene.

Virkeområder for regionale miljøkrav

Forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus fylker og Gran kommune i Innlandet fylke trådte i kraft 01. juli 2024. Det er viktig at bønder som driver jordbruksdrift i disse områdene setter seg godt inn i reglene som gjelder, slik at de oppfyller kravene som ligger i forskriften.

Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal. Forskriften gjelder for arealer og driftsformer med erosjonsfare og for arealer som drenerer dit det er utfordringer med vannmiljømålene.

Virkeområdene for miljøkravene er delt inn i to soner; miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2. Behovet for tiltak som reduserer erosjon og avrenning fra jordbruksarealene til sårbare vannforekomster er større i miljøkravsone 2 enn i miljøkravsone 1.

Dette kartlaget vil ikke bli endret uten at det foreligger en forskriftsendring.

Tilskudd til klimarådgiving

For at søknad om tilskudd til klimarådgiving skal godkjennes, skal saksbehandler sikre at det er utarbeidet og vedlagt en tiltaksplan som resultat av gjennomført rådgiving. Det skal videre refereres til listen over godkjente rådgivere, for å sikre at tiltaksplanen er utarbeidet og underskrevet av en godkjent klimarådgiver. Tiltaksplan skal lastes opp i søknadssystemet eSTIL-RMP.

Foretak som søker tilskudd i to eller flere fylker, skal bare få tilskudd for klimarådgiving i det fylket foretakets driftssenter ligger.

Klimarådgiving søkes som vanlig over søknad om tilskudd til regionale miljøtiltak ved søknadsomgangene i 2024.

Klassifisering av arealer som ikke er jordsmonnkartlagte – Ingen jordarbeiding om høsten

Ved inntegning av tiltaket «Ingen jordarbeiding om høsten», blir de jordsmonnkartlagte arealene automatisk klassifisert i tiltaksklasser etter erosjonsrisiko og dråg. For arealer som ikke er jordsmonnkartlagte, må saksbehandler manuelt fordele de inntegnede arealene på tiltaksklasser i eStil-RMP. Kommunen kan kun fordele arealer som ikke er klassifisert på andre erosjonsrisikoklasser. Kommunen ta utgangspunkt i nærliggende klassifisert areal ved fordeling.

Dispensasjoner

Det er kun Statsforvalteren som kan behandle søknad om dispensasjon fra forskriften.

Kommunen skal veilede søker om muligheten til å søke dispensasjon. Kommunen skal forberede og oversende søknad om dispensasjon til Statsforvalteren. Statsforvalteren behandler dispensasjonssøknaden og sender svar til foretaket med kopi til kommunen.

Statsforvalteren registrerer innvilgede dispensasjoner i eStil-RMP, slik at kommunen kan fullføre saksbehandlingen.

Klagebehandling

Der kommunen mottar klage på eget vedtak, må kommunen foreta de undersøkelser klagen gir grunn til, og vurdere om vedtaket skal opprettholdes eller endres.

All klagebehandling, kommunens omgjøring av eget vedtak, og eventuelt Statsforvalterens overprøving/omgjøring av kommunens vedtak, skal skje utenfor eStil-RMP. Det betyr at kommunen og Statsforvalteren må sende eventuelle varsler, vedtaksbrev eller annen korrespondanse i egne brev utenfor eStil-RMP. Korrespondansen må journalføres og arkiveres etter gjeldende regelverk, og kan gjerne lastes opp på søknaden i eStil-RMP etter at saken er ferdig behandlet. Kommunen skal sende kopi av vedtaksbrevet til Statsforvalteren, slik at Statsforvalteren kan følge med på antall klagesaker.

Etter at endelig vedtak er fattet, skal kommunen gå inn i søknaden i eStil-RMP og gjøre de endringene i søknaden som følger av vedtaket. Se mer i rundskrivet fra Landbruksdirektoratet, kapittel 11.

Søknader under registrering når reelle søknader er behandlet

Når kommunen er ferdig med en søknadsomgang, skal det ikke være gjenstående søknader med status «under registrering» (av saksbehandler), «mottatt», «under behandling» eller «godkjent». Kommunen må innen 31. mars sende Statsforvalteren et Excel-dokument over søknadene med statusene nevnt ovenfor og som kan slettes i systemet. Oversikten sendes til vårt postmottak, sfovp@statsforvalteren.no.

Tiltakskoder og tiltaksnavn

Feilmeldinger i eStil-RMP henviser til satskoder og ikke tiltaksnavn som dere er kjent med. Se bilde av feilmelding nedenfor, som søker fikk ved innsending av søknad (Figur 1).

Figur 1 Feilmelding ved innsending av søknad om regionale miljøtilskudd.

Vi har derfor laget en oversikt, som kan hjelpe dere på vei til riktig tiltak. Oversikten inneholder tiltakskoden, og ikke satskoden. De tre første tallkombinasjonene for satskoden i feilmeldingen dere ser i bildet ovenfor, er tiltakskoden (Figur 1).

Tiltakskode	Tiltaksnavn
1.1.82	Drift av bratt areal
1.1.83	Drift av bratt fruktareal
1.1.84	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark
1.1.85	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark
1.1.86	Slått av verdifulle jordbrukslandskap
1.2.89	Skjøtsel av gårdsdammer
2.3.90	Slått av slåttemark
2.3.91	Slått av slåttemyr
2.4.94	Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer
2.4.96	Skjøtsel av styvingstrær
2.4.141	Soner for pollinerende insekter
3.6.100	Drift av seter
3.6.101	Besøksseter
3.6.137	Drift av seter 2
3.6.138	Drift av seter 3
3.8.103	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

3.9.104	Skjøtsel av steingjerder
3.9.105	Skjøtsel av bakkemurer
3.9.106	Skjøtsel av trerekker
3.9.107	Skjøtsel av alleer
3.9.142	Skjøtsel av geiler/fegater/buveier
5.21.111	Ingen jordarbeiding om høsten
5.21.112	Gras på arealer utsatt for flom og erosjon
5.21.113	Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer
5.21.117	Grasdekte vannveier i åker, potet/grønnsaker
5.21.118	Grasdekte vannveier i åker, korn mm
5.21.119	Grasstriper i åker, potet/grønnsaker
5.21.120	Grasstriper i åker, korn mm
5.21.121	Grasdekt kantsone i åker, potet/grønnsaker
5.21.122	Grasdekt kantsone i åker, korn mm
5.21.123	Kantsone i eng
5.21.124	Fangdam
5.21.143	Direktesådd høstkorn og høstoljeverkster, lett harving
5.21.144	Direktesådd høstkorn og høstoljeverkster, direktesådd
6.13.146	Nedlegging av husdyrgjødsel
6.13.147	Nedfelling av husdyrgjødsel
6.13.148	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange
7.14.130	Ugrasharving i korn og frøvekster
7.14.131	Mekanisk ugrasbekjempelse i radkulturer
22.23.139	Klimarådgiving
23.24.149	Fangvekster som underkultur
23.24.150	Fangvekster sådd etter høsting
23.24.151	Fangvekster med høy diversitet
23.24.152	Bruk av egenprodusert kompost
1.2.5	Drift av beitelag

Aktuelle lenker

Temasiden vår om [regionale miljøtilskudd - lenker til forskrift og diverse veiledningsmateriell](#)

Temasiden vår om [regionale miljøkrav – lenker til forskrift og diverse veiledningsmateriell](#)

Viktige beskjeder angående saksbehandlingssystemet eStil-RMP og annet knyttet til saksbehandlingen av [RMP og OBB vil vi fortsette å legge på siden om Elektroniske fagsystemer - Jordbruk](#), i tillegg til i informasjonsbrevet.